

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 10 Nisan 2026

Sayı : 1814

10/4027

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkemizde gıda israfı ciddi boyutlara ulaşmıştır. Gıda israfı oldukça kapsamlıdır, çünkü bir sofraya konan bir ekmek, evde ya da lokantalarda kalan yemek artıklardan ibaret değildir. Gıda tarlalardan başlayarak evlere, marketlere, pazara ve lokantalara uzanan uzun bir süreçtir. Dolayısıyla gıdanın israfı önce tarlalardan ardından zincirleme gelen süreçlerle başlamaktadır. Gıda israfına sebep olan etkenleri, tarladan, lojistik ulaşımına uzanan ve market raflarından sofraya kadar yansıyan boyutlarının araştırılması, gerekli önlemlerin alınarak, gıda israfının en aza indirgenmesi için Anayasanın 98. Maddesi, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. Maddelerine göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 2.04.2026

Ömer Fethi GÜRER

Niğde Milletvekili

İlhami Özcan AYĞÜN
Zehir Ağ. m.v.

GEREKÇE

Öncelikle gıda tarlalardan başlayarak evlere, marketlere, pazara ve lokantalara uzanan uzun bir süreçtir. Bu süreç gıdaların hasat edilmesi ile başlamaktadır. Hasat döneminde ürünlere haşerelerin istilası, çiftçilerin yetersiz depolama alanlarının olmayışı mahsullerin bozulmasına sebep oluyor.

Gıdaların nakil sırasında ezilmesi, çürümesi ve bozulması da bir diğer israf biçimidir. Teknoloji ve pazarlara erişim sorunu yaşayan çiftçiler, mahsullerinin tarlalarda çürümesini izlemek zorunda kalıyor. Çünkü çiftçiye hasat için gereken iş gücü, finansal destek, taban fiyat uygulamaları yeterli değil. Hasat edilen ürünlerin işlemesi ve depolama eksikliği özellikle küçük ölçekli çiftçilerin yaşadığı en büyük zorluklardan biridir.

Gıda israfının diğer sebeplerinden biri de market raflarında tarihi geçen ürünler, üretim fazlası hasatlar ile lojistikte soğuk zinciri bozulduğu için çöpe giden tonlarca meyve-sebzelerde gıda israfıdır. Tarımda kullanılan pestisit gibi fazlaca kimyasallar sonucunda sınırdan dönen tarım ürünleri de yine gıda israfıdır. Bununla birlikte üretim fazlası olduğu için indirimli dahi olsa satılmadan atılan paketli gıdalarda israf gıdalardır. Özetlemek gerekirse, gıda israfı; ekonomik, çevresel ve sosyal açıdan çok boyutlu bir sorundur. Ve doğru tarım politikaları başta olmak üzere, toprağı, hasadı, üreticileri ve tüketicileri korumakla elbirliği içinde çözülmesi gereken büyük bir sorundur.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı UNEP tarafından hazırlanan 2024 gıda israfı endeksi raporuna göre dünya genelinde her yıl 1.5 milyar ton gıda israf edilmektedir. Rapora göre Türkiye’de her yıl 8.7 milyon tondan fazla gıda israfı olmaktadır. Yine Türkiye’de her yıl kişi başına 102 kg yiyecek çöpe atıldığı raporda belirtilmiştir.

Dünya Gıda Programı (WFP) , yerel pazarlara erişimi artırarak gıda israfıyla da mücadele ediyor. Bu kapsamda, okul yemeklerini yerel olarak yetiştirilen ürünlerle tedarik ediyor ve topluluklarla birlikte yollar, köprüler ve depolama tesisleri inşa ediyor veya onarıyor.

Türkiye ise hala üretim fazlası olan ürünlerin, tedarik zincirlerinin, tarlada kalan hasadın, çiftçilerin sorunları hala devam etmektedir. Bu da gıda israfının nereden başladığını bize göstermektedir. Ülkemizde en çok israf edilen ürün grupları sebze, meyve, ekmek ve süt ürünlerinden oluşmaktadır.

17 Ocak 2013 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanının himayesinde ulusal boyutta “Ekmek İsrafını Önleme Kampanyası” başlatılmıştı. O tarihten bu güne kadar çeşitli projeler, etkinlikler, kampanyalar, kamu spotu ve farkındalık çalışmaları yapılmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığınca bazı soru önergelerime gelen cevaplar arasında 1 milyon 50 bin adet, yılsa ise 384 milyon adet ekmek çöpten kurtarıldığı, Türkiye’de kaybolan ve israf edilen gıda miktarının 18.2 milyon ton olduğu, çöpümüzdeki gıda oranının da yüzde 52 olduğu 2023 verilerine göre belirtilmiştir.

Ancak belli hatlarda devam eden çeşitli kampanyalar ve çalışmalar ne yazık ki yeterli düzeyde değildir. Toprakta ve tarladan başlayan ve sofralara kadar uzanan geniş bir yelpaze içerisinde gıda israfını değerlendirmek ve bu konuda yaşanan kayıplarında önüne geçilmesi konusunda yürütülmesi gereken çalışmalar elzemdir.

Ülkemizdeki üretim israfının ne kadar olduğu,

Kamu sektörü, hastane ve yemekhane gibi yerlerdeki gıda tüketimindeki israf ölçümlerini,
Yıllık gıda ürünü israfının ölçümleri,

Gıda israfında ev, gıda hizmeti veren işletmeler ve gıda satıcılarının dağılım oranları,

İsraf edilen ürünlerin tüketim sırasında mı yoksa ürün alınması ve stok sürecinde mi olduğu,

Lisanslı depolarda korunan ürünlerde yaşanan yıllık fire kayıplarının izlenip izlenmediği gibi
gıda israfına sebep olan etkenleri, tarladan, lojistik ulaşımına uzanan ve market raflarından
sofraya kadar yansıyan boyutlarının araştırılması, gerekli önlemlerin alınarak, gıda israfının en
aza indirgenmesi için Anayasanın 98. Maddesi, TBMM İç Tüzüğü'nün 104 ve 105. Maddelerine
göre Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

1814. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1 Nahir POLAT	İzmir	
2 Ayhan BAKUR	Adana	
3 Nurten Yontar	İzmir	
4 İbrahim ARSLAN	Eskişehir Mu.	
5 Vecdi Rindiyeh	Kırklarek M.	
6 Özgür Çeylan	Çarşamba	
7 Rifat WILSONTOĞRU	İzmir	
8 Mahmut Tanul	Sakarya	
9 Cemal ENGİNYURT	İstanbul	
10 TACAT DİNLER	MERSİN	
11 Ali ÖZTUNÇ	K. Maraş	
12 Emre Abdur İğzerli	İstanbul	
13 Vel. Ağbaba	Malatya	
14 Cezem ÖZCAN	Muşla	
15 Naci GİLER	Kocaeli	
16 Akhmet GÖZELMANIR	Hatay	
17 Kadir PAZ	Bursa	
18 Saif ARPAÇI	Düzce	
19 Ayşe BAKKOĞRU	Bartın	
20 Nurhanur Akdemir	Bursa	

Yurt dışı

İzmir

İmza

